

SPIS TREŚCI

Przedmowa	11
-----------	----

Część pierwsza

WPROWADZENIE DO AGROTURYSTYKI	13
-------------------------------	----

Rozdział 1. Zakres agroturystyki	15
---	----

1. Pojęcie agroturystyki	15
2. Funkcje agroturystyki	20
3. Ekonomika agroturystyki	22
4. Marketing w agroturystyce	23
5. Organizacja agroturystyki	23
6. Zarządzanie agroturystyką	24

Rozdział 2. Gospodarcze i społeczne znaczenie agroturystyki	25
--	----

1. Zjawiska warunkujące rozwój agroturystyki	25
2. Niska dochodowość gospodarstw rolnych	25
3. Pozarolnicze źródła dochodów ludności rolniczej w Polsce	29
4. Sytuacja dochodowa ludności rolniczej w wybranych krajach europejskich a pozarolnicze źródła utrzymania	32
5. Urbanizacja i jej konsekwencje dla agroturystyki	34
6. Redystrybucja dochodu z miasta do wsi	41
7. Agroturystyka jako metoda zbytu produktów rolnych	43

Rozdział 3. Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich	45
1. Przemiany rolnictwa i terenów wiejskich	46
2. Koncepcje i definicje	47
3. Elementy rozwoju wielofunkcyjnego	48
4. Powstanie i rozwój koncepcji wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich w Unii Europejskiej	50
Rozdział 4. Przestrzeń agroturystyczna	56
1. Definicje przestrzeni agroturystycznej	56
2. Waloryzacja przestrzeni agroturystycznej	56
3. Cechy przestrzeni agroturystycznej	60
4. Parki krajobrazowe i narodowe	67
5. Przestrzeń agroturystyczna Polski	69
6. Kształtowanie przestrzeni agroturystycznej	73
7. Przykład kształtowania przestrzeni agroturystycznej	76

Część druga

EKONOMIKA I ORGANIZACJA AGROTURYSTYKI	81
--	----

Rozdział 5. Podmioty agroturystyczne	83
---	----

Rozdział 6. Podstawy prawne funkcjonowania podmiotów agroturystycznych	90
---	----

1. Agroturystyka jako działalność gospodarcza	90
2. Podatki w agroturystyce	94
3. Inne obowiązki prawne gospodarstwa agroturystycznych	98

Rozdział 7. Organizacja gospodarstw agroturystycznych	102
--	-----

1. Rodzaje i definicje gospodarstw	102
2. Gospodarstwo rolne	103
3. Gospodarstwo agroturystyczne	109
4. Gospodarstwo rolne a gospodarstwo agroturystyczne	111
5. Zależności między produkcją rolniczą a agroturystyką w gospodarstwach agroturystycznych	112

Rozdział 8. Ekonomia gospodarstw agroturystycznych	115
---	-----

1. Zakres ekonomiki gospodarstw agroturystycznych	115
2. Definicje i kategorie kosztów	117
3. Analiza inwestycji	118
4. Przykład obliczania kosztów w gospodarstwie agroturystycznym	121
5. Płynność finansowa	123

6. Analiza punktu progowego	125
7. Informacyjna rola cen w agroturystyce	127
8. Ryzyko w agroturystyce	129

Rozdział 9. Kooperacja podmiotów agroturystycznych 131

1. Regiony agroturystyczne	131
2. Współpraca i integracja w agroturystyce	132
3. Pozycja pojedynczego gospodarstwa agroturystycznego	133
4. Zespół podmiotów agroturystycznych	133
5. Sieci agroturystyczne	134
6. Stowarzyszenia agroturystyczne	136
7. Agroturystyka w przetwórstwie spożywczym	143

Rozdział 10. Produkty i usługi agroturystyczne 144

1. Produkty, usługi, imponderabilia i atrakcje agroturystyczne	144
2. Klasyfikacja produktów i usług agroturystycznych	145
3. Popularność produktów i usług agroturystycznych	147
4. Produkty i usługi agrohotelarstwa	149
5. Produkty i usługi agrogastronomii	151
6. Produkty i usługi agroturystyki właściwej	151
7. Sprzedaż bezpośrednia	154
8. Produkty i usługi agrowypoczynku	155
9. Produkty i usługi agrosportu	155
10. Produkty i usługi agrorozrywki	157
11. Produkty i usługi agroterapii	158
12. Produkty i usługi związane z etnografią	159

Rozdział 11. Agroturyści 162

1. Strumień turystów i strumień przychodów	162
2. Kryteria segmentacji	163
3. Cechy demograficzne jako kryterium segmentacji	165
4. Cechy ekonomiczne jako kryterium segmentacji	170
5. Styl życia jako kryterium segmentacji	171

Rozdział 12. Rynek produktów i usług agroturystycznych 174

1. Dochody ludności i ich przeznaczenie	176
2. Postępujące rozwarstwienie ekonomiczne ludności a agroturystyka	177
3. Popyt na usługi agroturystyczne	179
4. Metody sprzedaży produktów i usług w agroturystyce	181

Część trzecia

AGROTURYSTYKA NA ŚWIECIE	183
Rozdział 13. Filary agroturystyki	185
Rozdział 14. Obsługa agroturystyki	188
1. Informacja turystyczna	188
2. Jakość w agroturystyce	192
3. Agroturystyka profesjonalna	194
4. Pamiątkarstwo	197
✓ Rozdział 15. Mobilność w agroturystyce	199
1. Środki transportu	199
2. Agroturystyka weekendowa	208
3. Agroprzewodnik	209
4. Grupowy wyjazd agroturystyczny	209
5. Przykłady wyjazdów studyjnych	211
Rozdział 16. Gospodarstwa i przedsięwzięcia agroturystyczne na świecie	216
1. Typowe gospodarstwo rolne	216
2. Wielkie farmy	218
3. Agroturystyczne farmy dla dzieci	218
4. Gospodarstwa agroturystyczne hodujące dzikie zwierzęta	220
5. Gospodarstwa ogrodnicze, warzywnicze i sadownicze	222
6. Gospodarstwa wakacyjne i pobyt w gospodarstwie	226
7. Gospodarstwa agroturystyczne, których działalność jest oparta na produkcji serów	227
8. Restauracje agroturystyczne	230
9. Terapia w agroturystyce	231
10. Podsumowanie	232
Rozdział 17. Agroturystyczne miscellanea	234
1. Agroturystyka jako środek promocji produkcji	235
2. Produkcja napojów alkoholowych w agroturystyce	236
3. Hobbiton — łut szczęścia	237
4. Ruch pielgrzymkowy	238
5. Agriventure i agroturystyka w prowincji Manitoba	239
Rozdział 18. Agroturystyczna charakterystyka czterech krajów świata	241
1. Predyspozycje do rozwoju agroturystyki	241
2. Baszkiria	243

3. Nowa Zelandia	245
4. Kanada (Quebec)	246
5. Wielka Brytania	249
Zakończenie	251
Literatura	253

W roku 2000 Rada Wydziału Hodowli i Biotopii Zwierząt Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu powierzyła mi prowadzenie przedmiotu ekonomicznego i organizację gospodarstw rolnych na specjalności agroturystyka. Wkład za tym powołałem do życia nagłosem nowego podręcznika *Agroturystyka*. Moje kompetencje w zakresie ekonomicznej agroturystyki mają charakter praktyczny. Są one przede wszystkim wynikiem agroturystycznych podróży po świecie i kraju, które z powodu moich silnych zainteresowań dotyczyły różnych aspektów rolnictwa i przetwórstwa żywności, a także powstawania terenów wiejskich. Odwiedziłem liczne gospodarstwa i przedsiębiorstwa agroturystyczne oraz gospodarstwa, które mają szczególne znaczenie dla agroturystyki. Zgromadziłem informacje o ich funkcjonowaniu oraz o ich rozwoju.

Agroturystyka stanowi poważną część mojego życia naukowego związanego ze studiami i praktyką z zakresu terenów wiejskich i rolnictwa w świecie. Biorąc pod uwagę wieloletnie zaangażowanie w organizację i zarządzanie gospodarstwami rolnymi, ekonomiczną agroturystyką oraz fakt praktycznej obserwacji gospodarstw, podmiotów i przedsiębiorstw agroturystycznych w świecie, zdecydowałem się napisać tę książkę. Książka ta może różnić się od innych zakresom tematycznym oraz koncepcją powstawania agroturystyki¹.

¹ W literaturze można znaleźć m.in. kilka podręczników z zakresu agroturystyki, m.in.: M. Drzewiecki (2000), M. Drzewiecki (1998), B. Lani, J. Majewski (2001), B. Kozłowska (2003). W języku angielskim, oprócz wspomnianych, występują także: L. Roberts, D. Hall (2001), E.W. Butler, M.C. Hall, L. Sharples, J. Sharples, J. Sharples (1997), M.C. Hall, L. Sharples, R. Mitchell, N. Macdonald, R. Macdonald (2000), M.C. Hall, L. Sharples, B. Cambore, N. Macdonald (2000).